

Tillämpningsföreskrifter för Vatten- och avloppspolicy

Antagen av miljö- och byggnadsnämnden 2002-02-26, § 104.

Bakgrund och motiv

I Tanums kommun skall kretsloppsanpassad avloppslösning med återföring av näring till odlingsbar mark alltid eftersträvas och denna ska kunna:

- Säkerställa hygienisk säkerhet
- Skydda miljön och minska påverkan av utsläpp till grundvatten, hav och våra vattendrag, d.v.s. reducera utsläpp av fosfor, kväve och organiskt material
- Möjliggöra kretslopp av närsalter

Hav och vattendrag övergöds p.g.a. utsläpp av närsalter. Den långsiktigt hållbara lösningen är att närsalterna cirkulerar i kretslopp.

Syfte

Dessa föreskrifter är till för politiker och tjänstemän vid:

- Fysisk planering
- Kommunal VA-försörjning
- Prövning och tillsyn av enskild VA-verksamhet

Fysisk planering

VA-utredning krävs i samband med att nya detaljplaner framtas för att möjliggöra utökad byggrätt eller annars när så erfordras. Denna ska redovisas till miljö- och byggnadsnämnden för godkännande.

Verksamhetsområde för VA

Inom kommunala verksamhetsområden gäller VA-lagens bestämmelser och dess tillämpningsföreskrifter för brukande av Tanums kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar (ABVA).

Vattenförsörjning

Dricksvatten är ett av våra viktigaste livsmedel och vad som upptagits i Livsmedelsverkets kungörelse om dricksvatten (SLV FS 1993:35) ska tillämpas.

Dag- och dräneringsvatten

Lokalt omhändertagande av dag- och dräneringsvatten skall alltid eftersträvas som lösning.

Spillvatten och toaletter

Prövning eller anmälan vid vatten och avloppsanslutning

Inom kommunalt verksamhetsområde ska anmälan inkomma till gatu/va-avdelningen vid anslutning av fastigheter till vatten och avlopp (se VA-policy – avlopp inom kommunalt verksamhetsområde).

Utanför kommunalt verksamhetsområde krävs tillstånd av miljö- och byggnadsnämnden för enskilt avlopp (se VA-policy, avlopp utanför kommunalt verksamhetsområde, alternativ 1) Anslutning till kommunalt VA för fastigheter utanför kommunalt verksamhetsområde såsom vid tecknande av sk Fårabyavtal kräver tillstånd av tekniska nämnden (se VA-policy, avlopp utanför kommunalt verksamhets-område, alternativ 2)

Torr lösning för klosettavlopp (multrum eller liknande)

Förutsätter erforderlig ventilation, fläkt rekommenderas. För att komposteringen ska fungera väl bör temperaturen vara ungefär 18 grader i multrummet.

Av hygieniska skäl krävs efterkompostering minst 6 månader under den varma perioden där perioden juni–augusti skall ingå.

BDT –avlopp (bad, disk- och tvättvatten) och fekalier med spolvatten

Spillvatten skall renas så att det minst uppfyller tillståndsmyndighetens villkor för utsläpp till hav/vattendrag. Enskilt avlopp ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets allmänna råd (SNV 87:6).

Humanurin

Ansvar för tömning, mellanlagring och avsättning

Kommunen har det yttersta ansvaret för tömning, mellanlagring och avsättning av urin och tecknar avtal med lantbrukare eller entreprenör.

Nedan beskrivs 5 olika exempel över hur det kommunala ansvaret för omhändertagande av urin kan komma att ske:

1. Kommunalt verksamhetsområde där Tekniska Nämnden ansvarar för ledningar och tankar för insamling av urin och via avtal med entreprenör/lantbrukare ordnar hämtning och avsättning.

2. För fastigheter som väljer att buda om hämtning av urin till av Tekniska Nämnden upphandlad entreprenör/lantbrukare och där avgift framgår av renhållningstaxan.

3. Miljö- och byggnadsnämnden meddelar tillstånd enligt 23 § Föreskrifter om avfallshantering till enskilt omhändertagande av urin via avtal med entreprenör/lantbrukare i enlighet med sammanställd lista/karta (6 stycken idag), se bilaga 1. Denna lista/karta bifogas med tillståndsbeslutet vid ansökan om enskilt avlopp, se bilaga 2. Vanligast förekommande är att fastighetsägare använder sig av dessa entreprenörer/lantbrukare vid hämtning av urin och då sker budning direkt till entreprenör/lantbrukare alternativt att entreprenör/lantbrukare hämtar höst och/eller vår. Miljöavdelningen tar fram register över de som fått tillstånd till urinseparering. Dessa översänds till entreprenör/lantbrukare 2 ggr per år.

Entreprenör/lantbrukare markerar med datum när de hämtat urin och återrapporterar 1 gång per år till miljöavdelningen.

4. De som installerar urinseparering och ej vänder sig till entreprenör/lantbrukare enligt bifogad lista/karta utan annan entreprenör/lantbrukare ska inkomma till miljöavdelningen med ansökan om eget omhändertagande av urin, se bilaga 3. Miljö- och byggnadsnämnden meddelar tillstånd enligt 23 § Föreskrifter om avfallshantering till enskilt omhändertagande av urin. Ifylld ansökan om eget omhändertagande fungerar som avtal. Register över när tömning sker administreras på miljöavdelningen.

5. Möjlighet finns att hantera och sprida urin inom egen fastighet i vissa fall om gällande krav uppfylls och avtal tecknas, se bilaga 3. Oftast är det torr lösning med urinseparering för fritidsboende. Miljö- och byggnadsnämnden meddelar tillstånd enligt 23 § Föreskrifter om avfallshantering till enskilt omhändertagande av urin. Ifylld ansökan om eget omhändertagande fungerar som avtal.

Uppsamling av urin

Tank om minst 2 m³ skall installeras per hushåll. Urintanken ska utrustas med nivåalarm. För att undvika lukt bör urinsystemet ej ventileras varken vid tank eller toalett.

För fler än ett hushåll skall eftersträvas att ordna gemensamma tankar med dimensionering av volymen med minst 2 m³ per hushåll.

Lagring och hygienisering av urin

Hygieniseringskrav för urin finns ej men däremot rekommendationer, se VA-Forsk rapport 2000-1. Enligt rekommendationerna bör lagring av urin ske under minst 6 månader.

Hygieniseringen går snabbare vid både högre pH och temperatur. Lagring av urin under 6 månader vid 20 graders temperatur rekommenderas för att kunna använda urinen som gödsel till samtliga grödor. Detta gäller även livsmedelsgrödor som konsumeras råa, om det gått minst en månad mellan spridning och skörd och om urinen nedmyllats. Om urintanken är

nedgrävd är lagringstemperaturen ca 4-5 grader och avdöningen av bakterier inte lika effektiv. Man bör därför vara försiktigare vid spridning av urin som har lagrats kallt. Dessutom tillämpas Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd för miljön särskilt marken, när avloppsslam används i jordbruket (SNFS 2001:5).

I övrigt tillämpas också Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS) om miljöhänsyn i jordbruket varvid det framgår att man kan sprida slam (urin) utan lagring/hygienisering om det myllas ned samma dag.

Spridning av urin

Spridning av urin tillåts på jordbruksmark och annan lämplig mark (d.v.s mark med tillräcklig jordmån, jordtyp och växtlighet). Spridning av urin får inte ske närmare än 100 meter från vattentäkt eller 50 meter från vattendrag.

Urinen kan spridas med den teknik som finns beprövad inom lantbruket. Marknära spridningsmetod och direktnedmyllning av urinen bör väljas. Spridning bör endast ske när grödan kan utnyttja urinens växtnäring.

Urin som sprids och ej har lagrats måste nedmyllas samma dag som den sprids. Vid gödsling med humanurin som även lagrats under minst 6 månader bör man i första hand välja spridningsteknik med nedmyllning snarast efter spridningen för att minimera lukt, eventuell smittrisk och kväveförluster. Urin kan ej spridas på betesmark/åkermark som skall användas för bete eller om vallfodergrödor skall skördas inom tio månader.

Om det skulle bli stopp på att sprida urin på jordbruksmark så finns det möjlighet att odla energigrödor på kommunal eller privat mark. I Tanums kommun finns 80 hektar kommunal jordbruksmark samt även annan mark. Vid beräkning av spridning av urin på stråsåd så skulle det erfordras 40 hektar mark under en utbyggnadsperiod på 10 år och med 220 tillkommande permanentboende per år. På energigrödor kan det vara så att det kan spridas mer urin per hektar mark. Idag finns ca 40 enskilda fastigheter som har installerat urinseparering och har hämtning av lantbrukare. Dessutom tillkommer insamlad urin från Vitlycke museum, Åsleröds camping, Futura och Oppen.

Information

Miljöavdelningen framtar information som ajourhålls för att ständigt vara aktuell.

Uppföljning och tillämpning

Minst 2 gånger per år ska lantbrukare som hämtar urin för spridning på jordbruksmark och representanter för miljöavdelningen, presidiet i miljö- och byggnadsnämnden samt renhållningsansvarig träffas för erfarenhetsutbyte och för att få till stånd förbättringar.

Utvärdering ska göras inom 3 år. I det fall föreskrifterna ej följs kommer rättelse med stöd av Miljöbalken att tillämpas.

Taxor

För fastigheter som ansluter spillvatten med urinseparering och där urin leds till kommunala urinledningar vid tomtgräns betalas ordinarie anslutnings- och brukningsavgifter.

För fastigheter som ansluter spillvatten med urinseparering och där urin uppsamlas/förvaras av enskild fastighetsägare är anslutnings- och brukningsavgift reducerad enligt kommunal VA-taxa.

För fastigheter som väljer att buda om hämtning av urin till av kommunen upphandlad entreprenör kommer avgift att framgå av renhållningstaxan.